

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNP.

Szerkesztőség: Apaffy-uteza 16. szm.	Felelős szerkesztő: Dr. ROSKA MIKLÓS. Kiadó: PAPP GYÖRGY.	Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete hová a hirdetési díjak küldendők. Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.
Előfizetési ára Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill		

Mit tesz a gyermekvédő liga?

Borzalmasan érdekes, megdöbbentőn gazdag téma a gyermeknyomor; de nem fősthetünk róla hü képet, csak az a czélunk, hogy a szörnyű helyzet enyhítéséről szóljunk. Egyszerűen, frázistalanul és a lehető rövidséggel igyekszünk teljesíteni a kötelességünket.

A csecsemőkkel kezdjük. Több száz fejlődő emberélet pusztulását megakadályoztuk. Az apróságokat megfelelő táplálékhoz juttattuk. Ha az anya — bármily szánalmas állapotban tengődött — a gyermekétől nem akart megválni: kapott tartásdíjat. Sok szülőt állandó keresethez juttattunk, hogy a csecsemőt nevelhesse, szereztünk neki varró- és kötőgépet, iparengedélyt, árusító kocsit, üzletet, tejcsarnokot. Minden érdeklődő végignézheti, mi történik nálunk, a Bulyovszky-utca 23. száma alatt hétről-hétre, péntek délután. Három év alatt 14.226 gyermeket mentettünk meg.

Beteg gyermekekre különös gondot fordítottunk. Kaptak gyógyítószer, orvosi kezelést kórházban és üdülő telepeken, tisztán saját költségünkre. Elhelyeztünk gyermekeket siketnémák, vakok és nyomorékok intézeteiben. A véznákat elvittük szünidei fürdő-konyiktusokba, az epileptikusokat Balfra, a skrofulásokat Görgénysóáknára,

a tüdőbajosokat külön szanatóriumba vagy jó levegőjű vidékre, jobbmódu nevelő szülőkhöz. Hasonló módon helyeztük el szegény tüdővészeseznek még egészséges gyermekeit, hogy az infekció veszedelmétől megóvjuk őket.

A külföldi illetőségű gyermekeket mind itthon tartottuk. Azelőtt, ha külföldi illetőségű ember meghalt, az árváját vitték ki idegenbe, hogy a községe gondoskodjék róla, bár az apja, anyja évtizedekig élt itt s a gyermek magyarnak született. A rideg törvény sok szegény özvegyet megfosztott a gyermekétől. Az állam nem segíthet, jön hát a Liga és magára vállalja a nevelést: akkor itt maradhat a gyermek. Több száz ilyen apróságot megmentettünk a magyarságnak.

Kivándorlók gyermekeit Amerikából is hazahozattuk és gondozzuk az elárvultakat, amíg önálló keresethez nem fognak jutni.

Tanonc-otthont nyitottunk már eddig három helyen: Kolozsvárott, Szegeden és Nagyváradon.

Intézeteket létesítettünk a legkülönbözőbb fajtájú nevelésre. Számos gyermekért fizetjük a tandíjat. Alaposan megvizsgált hajlandóságuk szerint képeztetjük a védettjeinket. Van például olyan, akiből már jeles zongoraművész nő lett és hatalmas sikerrel hangversenyzett külföldön is. Természetes azonban, hogy főképp külön javító intézeteket kellett alkotnunk. Az állami gyermek-

menhelyen bajlódta olyan fiúval, aki hetedik nevelő szülőjétől illant el, csalt, rabolt, gyújtogatott, még az intézetben is erkölcstelen merényleteket követett el, s állandóan az ágy lábához kötve tartották. Az illet persze megfelelő intézetben kell gondozni. A Liga ezért sietett a javító intézetei megnyitásával. Elértük, hogy már a rendőrségen külön választják a kevésbé zülött gyermekeket a felnőtt gonosztevőktől, beviszik valamennyit a menedékhelyekre vagy más intézetünkbe. Kihoztuk a gyermekeket a fegyházakból és börtönökből. Továbbnevelésre intézeteket létesítettünk: Rákoskeresztúron, Szegeden. Szaloncán, Sopronban, Nagyszőlősen fiuk, Kőbányán pedig leányok számára.

A bűnöző gyermekek javára külön széleskörű intézkedések történtek. Kezdeményeztük a gyermekrendőrség szervezését. 1908. júliusa óta működik is ez már kiváló eredménnyel. Életre hívtuk a gyermekbiróságot, amely 1908. október elsejével külön ítélő tanács a budapesti törvényszéken. Az idei január elseje óta pedig az ország nagyobb járásbiróságainál és törvényszékeinél megalakult a gyermekbiróság. Beolvadt a Ligába a Budapesti Ügyvédi Kör gyermekvédelmi bizottsága, amelyet dr. Szilágyi Artur Károly alapított, hogy a gyermekbűnösök védelmét rendszeres patronázsalapra fektesse. Már most a fiatal megtévedtek esetét külön embereink kutatják,

T Á R C Z A.

Hangulatok.

Irta: **Kőrő Béni.**

Márczius volt. Délelőtt. A tavasz kísértett s valami finom illat, inkább csak sejtelem és nevető napsugár kőborolt az utcákon és csalta ki az embereket a fák közé.

Hogy szeretik az emberek az életüket, mennyire tudnak örvendeni annak, hogy vannak — az csak akkor tör ki belőlük, ha nagy hirtelen elolvad a szénporos, szennyes hó s az aszfaltot lágy menüet tempóban a tavasz uszálya simítja végig. Hogy szaladnak nézni a napot, hogy csókoltatják arcukat puha, becéző sugarakkal; nevet a ruhájuk, a nők kalapjának tollai is nevetve lubiczkolnak a fuvalom áradatában s a bajuszokat mosolygóká enyhíti valami könnyed zománcz. A nő hangja csacsogóbb, ingerlőbb, a férfi mélyebb, melegebb — s ha a véletlen a kettőt egymáshoz intonálja, a legzengőbb szimfonia válik belőlük. Örvendenek nő és férfi, kölcsönösen szebbnek látják egymást — és kíváncsabbnak.

Egy úr koválygott a hullámozó, féktelenül ficzánkolt tömegben. Magas, barna. Oly barátságosan csókolóztak össze ő és a napsugár. A sugarak kutatva végigtapogatták a bőrét: vajjon nem fehéredett-e meg. Mert ez a város czudar egy ellenség: magasra emeli a bástyáit, elnyeli az embereket, nem bocsájt hozzájuk napvilágot. S akkor ott elzárva kifinomul a bőrük, hamvas tiszta lesz, de a lelkükre ráülepedik a ködnek nézett közsé-füst, a köszénfüstnek vélt légemű erkölcsi mocok.

Bery Jani és a nap még otthonról ismerték egymást. Már mint a faluról. Mert mindkettőnek ott az otthona. Bery úgy emlékezett, hogy a falu alján, ahajt nyugaton — ahol nyárfaerdő sötétlik — töltötte a komája az éjszakát. Aztán reggel, még jó közel az éjszakaihoz, túlna a heggyerine bozótja mögül nagy frissen kikászmálódott. A harmatnedves utcán akkor üvöltött a kondás a tülökkel, összeröfönt a disznónépség és hajrá ki a mezőre libapimpót, selymes kakukfüvet, illatosat, itt-ott szerbtövist is legelni. Ő akkor a vállára akasztotta a puskáját — lila acél volt a csőve — s ment szembe a nappal órák hosszat, a saját földjén — vadászni meg az asszony iránt gondolkodni. A vadban nem tett kárt, meg se billentette a fegyverét, annál többet járt az esze az asszonyon. Pedig nem volt semmi jussa hozzá, nem az övé volt. Nagy jártányira a falutól a csalamádés tövében oszt' gyökeret vert a lába és hol a napot nézte, hogy mossa le aranyárgával a kármint a képéről, hol a szomszéd urilakot, melynek kéményén karesu füstfigurákat eregetett ki valami benn rejlő kokler.

Igy összeismerkedtek a nap és ő... Mikor az ablakrésen meglátta, hogy milyen duhajos napsugárcsapat kószál az utcákon, sietve kiugrott az ágyából, lakos cipőt huzott a lábára, sávos vasalt nadrágot, aztán elvánszorgott, át a napos oldalra és hagyta magát tolni a liget felé egy megbabonázott, napimádó asszonyse reg által.

Szép arcán tetszetős halványság ült. Merész, szerelmet, avagy flirtet akaró leányok, tavaszodó asszonyok ligetből hozott mosolyukat a Bery Jani szomorú árnyas arcára vetítették. Észrevette rajtuk, hogy tet-szenék, kellenék. Szomorú gondolataira ez a közvetlen

hódotat, a ruhák üde színe, az üvegházi ibolyák önézetes bár, de erőtlen megnyilatkozása, minden amit látott — kibékítőleg hatottak. Arczáról, szeméről doholva elsietett az árnyék, amint tekintete összeakadt a napéval.

A rondónél járt épen. A széles téren impozánsan érvényesült az egyebűnben kirekesztett sugározón és a nyomban terjengő langyosság és madrigál légyságu emberi gondolat.

— Ma még nem lövöm magam föbe — jelentette ki Bery Jani s hogy életkedvét külsőleg is láthatóvá tegye, hóvirágot vásárolt. Épen bele akarta tűzni a gomblyukába, amikor egy piczi, keztyüs kéz megfogta a csókrot.

— Azt mondták — csicseregte a bájos apróságú kéznek még apróbb tulajdonosa — hogy Máramarosba szerződtette magát — medvének. A barlangok kiürültek, és maga behuzcolkodik, mint nyári partei... Nohát tudja meg, ez már sok!

A társához fordult, egy szöke 18 éves lányhoz, aki hátrább szótlanul nézte a férfi szép barnaságának végtelen közömbösségét.

— Tudod, ez az a Bery, aki az idej farsangon cserbenhagyott engem. Ne fogj vele kezét, úgy se lesz ebből ez ismeretségből vizit — nincs fekete ruhája. Erről jut eszembe, hogy halálra keresttem a fiukkal mert szükségem volt rá... a bálteremben. Karesú, utálatosan délezeg alak, tudtam, hogy igen jól illik az oldalomra. Egyszer aztán hosszú képpel beállítanak hozzám a kopóim azzal a hírrel, hogy Bery eladta a garderobját, nem fog bálozni, ellenben le megy falura kukoriczát kapálni. Kapálni! Aztán nézd, nézd! Most meg virágot vásárol. — Bery Jani mosolygott, mit tehetett

Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli Részv.-Társ. Budapest, V., Báthory-u. 5.
főlerakata GYULAFEHÉRVÁROTT
Kőbányai részvényserfőző de főraktára cégnél.

— Állandóan raktáron vannak és árusíttatnak azonnali palackcsere mellett: —
Borszéki főkut
Borszéki Kossuth-kut
B-széki Boldizsár-kut
Bodoki Matild
Baross
Borhegyi
Boholti
Előpataki
F.-Rákosi Mária
Fehérkői
Glória
Horgász
Hankó
Kászon-Jakabfalvi
Kászon-Salutaris
Répáti
Székely-Selters
Stojkai

tanulmányozzák. Az eredményt tudomására viszik az általunk kiküldött ügyvédnek, a büntett igazi okait és körülményeit kinyomozzuk és tájékoztatjuk a gyermekbírószágot. Ezentúl a bírónemcsak a büntetés kimérésével törődik, hanem gyönyörű hivatása lett, hogy a jövőre is gondoljon, s intézkedése ne a megtorlást, hanem a javítást czélozza. Az új kéthónapos védőrendszer működése már fontos eredményekkel járt. A büntetések száma nagyon csökkent, jóformán csak föltételes elítélés történt, s a javussal bízható gyermekeket a Liga vette át külön intézeteibe.

Patronázs-rendszert alkottunk az egész országban s mindenütt szerveztük a jogvédelmi bizottságokat. Az állami javító intézetekből kihelyezett gyermekek patronázsa kizárólag a Ligáé lett. Azelőtt a legjobb esetben csendőrök jelentek egy-egy faluban, hogy megnézzék: jól viseli-e magát a gyerek? Képzeltető, hogy ez mily feltűnéssel, megszegyenítéssel, sokszor még súlyosabb következtetésekkel járt. Az igazságügyminisztérium elrendelte, hogy a javító intézetek igazgatói már csak úgy helyezhetnek ki gyermeket, ha a Liga előbb védnököt rendel ki számára. S a szervezetünk oly kiterjedt, hogy egyetlen gyermek nem marad védő nélkül. Egy ilyen fiú Berlinben, másik pedig Newyorkban él, s mégis kapott védnököt. Gyámot adunk már az összes közellátásban levő gyermekeknek. A gyám sűrűn érintkezik védettjével és pontosan jelentést tesz a Ligának, hogy minden tekintetben helyesen irányíthassuk a nevelést.

Tengeri szolgálatot létesítettünk főképp olyan fiúk számára, akik nagyobb szubordinációt érdemelnek. Szerződést kötöttünk a Keleti Tengerhajózási Társasággal, amely hajóin alkalmazza a fiúkat fizetéssel. Az első csoportokról a legkedvezőbb jelentést kaptuk.

Egyesületeket támogattunk anyagilag is. Husznál több társintézményt szubvenczionáltunk, vagy fizettünk járandóságot a hozzájuk átküldött gyermekekért. A Liga nem konkurrens a többi jótékony egyesületeknek, hanem az egész magyar-

országi gyermekvédő mozgalom, az összes hasonló intézmények központi irodája és bőkezű támogatója.

Lapot tartunk fenn nagyszabású propagandánk népszerűsítése végett. Támogatunk más lapokat is, így a szombathelyi Gyermekvédelem című folyóiratot. Népszerű kiadványok útján is igyekeztünk megnyerni a társadalmat. Büszkéek lehetünk az eredményre: a Ligának ma kétszáz-ezernél jóval több tagja van.

Politikai hetiszemle.

A t. Ház siet. A háború kitörésének lehetősége a beterjesztett törvényjavaslatok azon részének, amely a pártgyűlések, bizottságok stb. retortáján már keresztül ment, sürgős tárgyalását teszi kívánatossá. Az elmúlt héten is két nagyfontosságú javaslatot tárgyalt a Ház. Az egyik a Pozsony-bécsi villamosvasut kiépítésére vonatkozó javaslat volt. Amiként ez a függetlenségi párt minapi ülésén a párt állásfoglalásából nyilvánvaló volt, a Ház is majdnem egyhangulag a javaslat mellett foglalt állást. Történtek közben pro et contra jelentős felszólalások. A javaslat ellenzőinek argumentumait Kmely Károly tolmácsolta, aki felfogásával a függetlenségi pártban tudvalevőleg egyedül állott. A párt zömének állásfoglalását Batthyány Tivadar gróf összegezte, Sztéryényi József államtitkár pedig, a beteg Kossuth helyett a kérdést minden irányban megvilágító beszéd keretében ajánlotta a javaslatot elfogadására.

A másik fontos javaslat, amelynek tárgyalásában a Ház ez idő szerint már szintén erősen előrehaladt, a kongrua-javaslat. Daczára annak, hogy a képviselőket e pillanatban természetesen a háború kérdése érdekli legjobban, a kongruához mégis szép számu felszólalás esik meg nap-nap mellett. Előrelátható egyébként, hogy a Ház ezzel a javaslattal is minden különösebb fennakadás nélkül rövidesen végez.

A budapesti városháza nagytermében nagyjelentőségű ankét ült össze e hó 22-én. Az ipartörvény revízió tárgyalására egybehívott szaktanácskozmány. Tudvalevő dolog, hogy Kossuth Ferencz közvetlenül azután, amikor tárczáját elvállalta, kinyilatkoztatta, hogy a mai ipartörvény revízióját sürgősnek és szükségesnek véli és miniszteri ténykedése egyik fontos feladatának tekinti. Az óriási anyag ma már tárgyalásra elkészítve a szaktanácskozmány előtt áll, amelyen történendő felszólalá-

sok következtében már csak az utolsó simításokon fog keresztül menni. Felöleli ez az anyag az ipari rendszert tartalmazó voltaképpeni ipartörvényen kívül, amely az iparüzést, az ipari gyakorlatot fogja tartalmazni, mint egységes anyagot, az iparoktatást, a rendes ipartól eltérő természetű vándoripart, a munkásvédelmet, munkasközvetítést, a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak rendezését és végül a sztrájkra, a krimicsaura és a békéltető eljárásra vonatkozó részt. Szóval az ipari életnek minden területét. Ma az egész anyag a szakértekezet előtt a maga egészében áll. Törvényre azonban természetük szerint önálló karakterű részeire választva egyenkint lesz. Mindenesetre a magyar ipar életében korszakot alkotó jelentőségű törvényjavaslatok lesznek, amelyeknek megalkotása elévületlen érdemeket fűz Kossuth Ferencz és Sztéryényi József eddigi érdemei mellé.

*

A békés megegyezés lehetőségének reménye óráról-órára halványodik. A helyzet ma komolyabb, mint tegnap volt. A monarchia letette türelmének és békeszeretetének utolsó próbáját is. A hetyke hangú, kertelő tartalmu szerb válasza küldendő jegyzek expedíálását a hatalmak intervenciójára való tekintettel a legvégső határig halasztotta már. Az utolsó napokban részint Olaszország, részint Anglia részéről közvetítő tervek merültek fel, de mindkét akezió, — miért, miért nem nem mi rajtunk mulott, — ez idő szerint már szinte meghiusultnak mondható. A magyar-osztrák monarchia kívánságai teljesen világosak és felre nem érthetőek. Azt kívánjuk Szerbiától, hogy miután egy olyan ügybe avatkozott bele, amelyhez semmi eredendő köze nem volt, hogy miután hónapokig nyugtalanította és védelmi intézkedések megtételére kényszerítette magatartásával és nyílt fegyverkezésével a monarchiát és ezt az eljárást folytatta akkor is, a mikor az annexió ügye a Törökországgal kötött megegyezés következtében materialiter befejezést nyert, — most, amikor a béke biztosítására irányuló törekvéseink egyedül a kis balkán állam eszökönös hepcziáskodásán török meg, jelentse ki ez az ügyükbe jog és ok nélkül fogadatlan prokátorként beleavatkozott államocska, hogy az annexiót elismeri, velünk gazdasági békében kíván élni és fegyverkezéseit, amelyekkel nekünk hónapok óta milliókra rugó kiadásokat okozott eddig is, teljesen beszünteti. Olyan világos ez a követelés és annyira jogos, hogy szinte érthetetlen, miként lehet itt még formulákról beszélni. És ime mégis, nemcsak formulák teremnek, hanem ezek a formulák sorra meg is hiusulnak a felizgatott Szerbia magatartásán, amely

egyebett és hagyta magát minden rosszal megrágalmazni, titokban folytatott élete miatt. Más minden járt az eszébe.

Eluszott a földje, mintha víz sodorta volna ki a talaját, a garderoobja a fekete ruhákkal, a puskája — hallod-e nap! még ez is — aztán legvégül az asszonya. Egy idegen embernek a csónyikján — idegen szerelem tengerén, idegen révbe. Pedig Bery nagyon kívánczozott utánna — bárha az asszony, amint mondtam, a szomszéd földbirtokos nevét viselte. Dehát ő azt gondolta: ha a másé és én szeretem, miért ne lehetne az enyém is. A fejébe ment, hogy ez fátum, amiért az asszony rá se hederint.

Annyi gazdagsággal, férfias kiválóságokkal, mégse volt szerencsés ember. Ominozus napon született, a volt dajkájától tudja, aki, amikor egyszer megvénhedve, fogak nélkül ellátogatott hozzájuk, kikottyantotta a titkot.

— Lám — mondta a vén cseléd — milyen nagy lett a pénteki gyermek.

Pénteki napon háromszor bukott az alapvizsgán, végül végérvényesen fennakadt. Már akkor határozta el, hogy főbe lövi magát.

Minden így fog menni, gondolta akkor. Minek hát bevárni a nagyobb bajokat. Azért bevárta, s azok pontosan bekövetkeztek: az eluszott vagyon, a puska, az asszony . . . A tettet egyre halogatta, nem gyávaságból. Az embereknek, az életnek, néha nőknek szükségük volt rája.

A napos márcziusi délelőtt még egy napban megalkudott magával, de szilárdan eltökélte, hogy nem fog tovább prolongálni az életének.

Ez a nap még az övé.

A liget elején a barátnő bucsut vett tőlük és ők kettesben folytattak utjukat a Stefánia út tar fái felé, Kató Vilma és Bery Jani.

— Nézze — mondta a férfi olyan ellágyultan, mint a hogy a tavaszimádó nézi az őszi hervadást — milyen csunya végzete lesz ennek az ezernyi gömböcskének.

És utánna bámult a tövises gömböcsknek, amiket az ifjú fuvalom tépett le a platán ágakról, hogy a homokos gyalogjárón végig kergette őket egy távoli pocsolyába.

— Eh . . . nézze inkább a napot — felelte a lány lelkendezve és kéjesen tartotta oda arcát a magas kék tengerből leomló sugaraknak — milyen meleg, milyen kaczer . . .

Leültek egy padra s összehunyorított szemekkel nézték, élvezték azt a sok frissességet, amit a tavasz előfutárja szórt szerte a levegőbe, a földbe, hogy élet erjedjen belőle.

A férfi felült a szendergéséből és e hangulathoz illő vontatottsággal kérdezte a lánytól:

— Szeret?

— Nem tudom — zümmögte évődve a lány, mint egy aranylegyecske.

— Hát akkor nem szeret!

— S ha szeretném?

— Ne így! Igen vagy nem? Határozottan feleljen.

Kató Vilma élénk meglepődéssel nézett a Bery Jani ingerült arcába.

— Parancsolja?

— Parancsolom!

— Nos: hát nem! — Aztán felállott és kémelve

vizsgálta a férfi sápadó arcát: — Mi lelte? Kezdek felni magától. Jöjjön menjünk arra, amerre több ember jár.

Beryt elfogta a keserűség.

— Fel? Ugyan! Eddig nem voltam veszedelmes, ezután még kevésbé leszek az.

Habozott, hogy elárulja-e szándékát.

— Kiváncsian várom a folytatását — mondta pajos édes nevetéssel a lány. A szél kikapott egy tineset a hajából s nagyhirtelen gyors tánczra perdült vele. A lány agraftájával visszajuttatta a szálakat a rendeltetési helyeikre, aztán inscelkedve kérdezte:

— Hát csakugyan itt hagy minket?

— Itt! — volt a sötét felelet. Főbelövöm magam.

— Főbe . . . lövi . . . magát? Ejha! Ez mulatságos lesz.

— Az. Mulatságos. Mikor egy dendy, aki főlemesztette a földjét, eladja a szalonanczugját, aztán legvégül, mert nem tud a strazzához, hogy legalább ezzel keressen hetenkint egy leveses ebédet — főbelövi magát s azt a hitet hagyományozza barátaira, hogy a Kató Vilma könyörtelen szívének lett az áldozata — ez csakugyan mulatságos.

Egy pék sietett el a padok előtt friss pereczeket kínálva. Kató Vilma a ridiküljébe nyúlt:

— Megéheztem. Maga nem?

— Én? Talán! De nem segíthetek magamon. A tegnap öltem bele az utolsó koronámat egy rumos feketébe. Ma már nem cigarettázom, holnap már nem eszem, holnapután már nem élek. Így lassankint mindenről leszokom.

(Vége köv.)

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti osomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

még mindig abban a balga hitben él, hogy törekvései mögött Oroszország támogatására számíthat.

Hogy a helyzet ma mennyire kiélesedett, s hogy annak eldőlte pár napi időköz alatt várható már, az nyilván kiviláglik Wekerle miniszterelnök szavaiból, aki a Ház f. hó 24-iki ülésén nyíltan jelentette ki, hogy ma már a végső kísérlet e folynak arra nézve, vajjon képesek leszünk-e Szerbiával szemben úgy irányítani politikánkat, hogy az a béke keretében mozogjon.

Ha ez a végső kísérlet nem sikerül, akkor a monarchia hosszas türelme, engedékenysége és békeszeretete által szarvakat nyert szerbeket egy nagy csalódás fogja érni. Akkor meg fogjuk nekik mutatni, hogy amennyire óhajtottuk a békét, annyira készen vagyunk a háborúra is!

Színház.

Egy heti műsor és előadás után ismét ráérek egy kis kritikára. Keserves mesterség ez a kritizálás! Ha valakit nagyon megtalálok dicsérni — mondjuk jogosan — akkor azt mondják, hogy érdekből teszem, mert szimpatizálok az illetővel, avagy bosszantani akarok másokat. Ha pedig rámutatok egyeseknél arra, hogy nem annyira a külsőségek és rátartások összesége állapítja meg valakinek a kiválóságát és művésziességét, avagy megtalálom mondani azt, hogy egy kis jóakarattal többet is lehetne produkálni, akkor Isten veled szégyen kritikusk, kapsz olyan nézéseket, hogy elszédülsz tőle.

Szilágyi Dezső egy nagyon intelligens színészdirektor, aki határozottan több érdeklődést és pártfogást érdemelne a publikum részéről, különösen akkor, mikor egy évben csak 15 napig van a városban színtársulat. Ugy látom, hogy meg van benne minden igyekezet és akarat arra, hogy az I-ső színikerület választmánya bizalmának megfeleljen.

A színészekről most már határozottabb és kiforrottabb véleményem van. Így például nem tudom eléggé dicsérni Németh Jánost, ki egy zseniális és fáradhatatlan színész. Minden este játszik és minden este újabb és újabb sikereket ér el. Határozottan merész alakításai vannak. A „Salome“-ben például mesterileg játszott. Ott van mellette Győző Alfréd, egy tehetséges, temperamentumos színész, kinek még jövője van. Határozottan ki fogja nőni magát.

A „Naftalin“-ban bemutatkozott Áldori László, ki mindjárt első fellépésével meghódította a közönséget. Intelligens megjelenése, bátor, határozott fellépése imponált a publikumnak.

Nagy Sándor, Makai Elemér, Baranyai Ferencz és Csáky Ferencz mind jól játszanak. Nagy Sándor szintén egy nagyon szimpatikus színész.

A hölgyekről azonban már külön véleményem van. Azért is számoltam be előbb a férfiakról, hogy annál több helyem legyen a nőkről csevegni és egy — a publikum szerint is elismert — igazságos kritikát gyakoroljak. Megpróbálok. Hát én speciáliter s a többi urak is így vagyunk Dénese Ellával, hogy minden egyes fellépte után inkább és inkább bámuljuk. Méltóztassanak nekem elhinni, mesés hangja van ennek a kis művésznőnek. Ugy énekel, épen ahogy akar. Hangja a legfelsőbb régiókban is épen olyan szépen érvényesül, mint a csendes és fülbemászó valczerek kedves melodiájának éneklése közben is. A játéka szintén nagyon megragddó. Kap is este elég tapsot a hálás publikumtól, ki méltányolja és ünnepli benne egyuttal a kedvesszínész nőt is.

Ha már a hangnál vagyunk, állapítsuk is mindjárt meg, hogy H. Léva y Berta nagyon jól énekel, s ha hozzávesszük, még különösen a „Keserű mézeshelek“-ben tapasztalt feltűnő szép játékát is, akkor tiszta szépet alkothatunk egyéniségéről.

Kondráth Ilona nagyot nőtt a szemünkben. A „Salome“-ben mesés alakítást produkált. Én őszintén bevallom, nagyon féltettem a kis Kondráthot a „Salome“-ben. Féltem a netaláni tulzásoktól. Féltem a netaláni vagyis tulságos érzékitéstől, de mondhatom, hogy mindannyian nagyon kellemesen csalódtunk, mert Kondráth Ilona nagyon ügyesen megtudta találni azt a biztos, helyes utat, ahol érvényesíthette egyéniségét és játékát. Csak gratulálhatunk neki.

T. Székely Janka ügyes, akarom mondani nagyon kedves anyós, Gogg Krisztina egy hercezig szobacziezus, csak kérjük, hogy ne legyen többet apród. Ő tudja miért!

Hidy Irénről is beszámolok! A mult alkalommal azt irtam volt róla, hogy egy kicsit illetve nagyon henczeg. a mivel azonban örvendetesen tapasztalom, kezd felhagyni. Ugyan egyszer-egyszer felébred benne a nagyizolás, de ez olyan, mint egy szokás, nem hagy el valamit az ember, ha már megszokta. Konstátalom, hogy tud játszani kedvesen is, ha akar.

A közönségnek meg egy üzenetet küldök, sziveskedjenek a hátra lévő napokban lehetőleg nagyobb érdeklődést tanusítani Szilágyi Dezsővel szemben, mert határozottan megérdemli, hogy a publikum nagyobb pártfogásban részesítse.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. márczius 28.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk t. olvasóit, illetve előfizetőit tisztelettel felkérjük, hogy az április—június hónapokra esedékes előfizetéseiket a kiadóhivatalnak beküldeni sziveskedjenek.

— **Uj doktor.** Molnár József kir. járásbíró-sági joggyakornokot e hó 27-én avatták fel a kolozsvári tudományegyetemen a jogtudományok doktorává. Gratulálunk!

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Krzyczewszky Géza adótárnokot a VIII-ik fizetési osztályba, Bucsy Ákos ellenőrt a IX-ik fizetési osztályba, Ignea Valér és Kastaly Gyula adótisztteket a dóhivatali segéddé nevezte ki.

— **Házasság.** Pap Jenő cs. és kir. hadbíró őrnagy, budapesti lakos, e hó 27-én kötött házasságot gyulafehérvári lakos Gerászim Irén kisasszonnyal, néhai Gerászim János volt kir. táblai bíró és neje kedves leányával. Gratulálunk!

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 26-án tartotta évi rendes tavaszi közgyűlését, mely alkalommal az üresedésbe jött állásokat is betöltötték. Vármegyei főjegyzővé megválasztott: Dr. Inczedy Joksman Ödön, központi főszolgabíróvá: Nagy Pál első aljegyző. Első aljegyzővé: Zalányi Farkas szolgabíró. Árvaszéki ülnökökké megválasztattak: Dr. Müller Géza és dr. Székely Elek. IV-ik aljegyzővé: Kovács Kelemen szolgabíró. Első osztályu szolgabíróvá: Kontz Albertet és szolgabíróvá Ujvári Imrét választották meg. A választások mind egyhangulag mentek. Városunkból is sokan voltak bent a bizottsági tagok közül, kik azonban már a déli vonattal visszajöttek. A közgyűlésnek minden egyes tárgyat elfogadták.

— **Az adóreform ügyében** a kereskedő és iparos osztály érdekeinek megvédése céljából az Omke gyulafehérvári kerülete több országgyűlési képviselőhöz intézett körlevelet s erre válaszolva dr. László Mihály városunk képviselője a következő levelet küldötte a népgyűlés elnökségéhez: „Tekintetes Marosváradjai Glück Adolf és Baumann Arnold elnök uraknak Gyulafehérvár. Van szerencsém a 390/1909. sz. a. kelt levélre, az adóreform tárgyalása ügyében, a kereskedő és iparos osztály érdekeinek megvédése czéljából hozzám intézett föl-szólításra tisztelettel válaszolni, hogy a kormány aggodalmaink fölemlítése után megígérte, hogy a javaslatokon módosításokat fog tenni, még pedig érdemleges javításokat, ha a sürgős tárgyalásokat beszédekkel nem késeltetjük. A tárgyalás folyama alatt, amint a kormány ígérte volt, a módosítások megtörténtek, ennélfogva nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a módosított adóreform megfelel az igazságos igényeknek, kereskedőink és iparosaink tehát aggódás nélkül fogadhatják a reformot. Megjegyzem még, hogy a végrehajtásnál a régi humánus eljárás lesz uralkodó. Ezeket tartottam szükségesnek megnyugtatósul elmondani, megjegyezve, hogy ha biztosítékot nem nyertünk volna, kötelességemnek tartottam volna, kereskedőink és iparosaink érdekében minden lehetőt megtenni. A tisztelt elnök uraknak hazafias üdvözzettel Budapest, 1909. márczius 14.-én. Dr. László Mihály, képviselő.

— **A katolikus kör hangversenye.** A katolikus kör e hó 21-én délután az „Európa“ szálló nagytermében hangversenyt tartott, melyen megjelent Majláth Gusztáv Károly gróf püspök úr ő ekszczellenciája is. A hangversenynek kiemelkedő pontja volt Hock János országgyűlési képviselő és kőbányai plébánosnak felolvasása a nők társadalmi helyzetéről. Szavalt Szemlérferecz tanár Székelyudvarhelyről. A 31 ik gyalogezred zenekara Dworzsák Emmánuel karmester vezetésével két gyönyörű darabot adott elő. A papnövendékek énekkara szintén két dalt adott elő.

— **Társas ebéd.** Az evangélikus lutheránus egyházközség e hó 24 én iktatta be lelkészi állásába az új szász papot, Weinmanch Györgyöt. Délben a Hungária szállóban társasebéd volt, melyen a város tanácsa is részt vett élén a polgármesterrel. A banketten hölgyek is jelen voltak. Ugy a templomban, mint a banketten szerencsések voltunk hallani a „Gotterhaltét.“ Hogy egy magyarországi evangélikus lutheránus pap beiktatóján mit keres az „Isten áldd meg a magyart“ helyett a „Gotterhalte“, azt nem sikerült kifürkészni. Természetesen ezzel nem azt mondtam, mintha a Gotterhaltet szántsándékosan játszták el, mert lehet, hogy a katonazenének kötelessége ezt a templomban eljátszani.

— **Disztorna.** A gyulafehérvári főgimn. tornaköre folyó hó 25-én tornaestélyt tartott a főgimn. tornacsarnokában. A terem zsufolásig megtelt a város legintelligensebb közönségével, a karzaton is ember-ember hátán volt, e miatt a tanulókat teljesen ki kellett zárni, csupán a tornakör tagjai vehettek részt. Jelen voltak: Hohenlohe hercegnő, gróf Majláth püspök őnagyméltósága, Seichenstul tábornok, Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester, több törzstiszt, a tisztikarból igen sokan és a város intelligens közönségének nagy része. Öt órakor vonult be a hét izlésesen feldiszfitt csarnokba a tornakör Ákoncz E. VIII. oszt. tan. vezetése alatt. Keresztelő felvonulás és a Himnusz eléneklése után a fent nevezett diák, tornaköri elnök vezetése után a legnagyobb preczizitással végeztek változatosan szép és igen tetszetős szabad gyakorlataikat. — Azután láttunk csapatornát a magas korláton és magas nyújtón olyat, a minőt Gyulafehérváron soha. A tokozásosan nehéz gyakorlatokat a tanulók a legnagyobb ügyességgel, gyönyörű tartós testtartással és példás rendben végeztek előtornászuk előmulatása után. Igen szép képet nyújtott az alsóbb osztályosok botgyakorlata, melyet Bihary tornatanár vezetett, — szebb fegyelmet, egyöntetűbb munkát képzelni sem lehet, mint a minőt ez az apró gyerek népség végzett. Nem kevesebb tapsal jutalmazta a közönség az estély többi pontjait is, a melyek mind igen sikerültek voltak, sajnos, hogy még mindig kevés iskola dicsekedhetik ilyen kiválóan képzett ügyes tornásokkal. Az estély sikerének az érdeme Bihary tanáré, ki nagy ambícióval, faradságot nem ismerő szorgalommal vezeti tanítványait.

— **A Veres Kereszt Egyesület** évi közgyűlése. A V. K. E. gyulafehérvári fiókja márc. 30 án d. u. 1/25 órakor a városháza tanácstermében választmányi gyűlést, 5 órakor közgyűlést tart. A gyűlés tárgya a szokásos évi jelentések és beszámolások elintézése. A gyűlésre a tagok figyelmét felhívjuk.

— **Jegyzők gyűlése.** Az alsófehérvármegyei körjegyzők e hó 25-én a „Hungária“ külön termében gyűlést tartottak. Gyűlés után társasebéd volt a Hungáriában. A gyűlésen mintegy 40-en vettek részt.

— **Az „Alsófehér“** azt írja, hogy a város védekezik és mosakodik a márczius 15-ét, nem rendezése miatt. Hogy nem ünnepelhettük meg márczius 15-ét az eléggé bánt bennünket is, de azt be kell jelentenünk, hogy a hatóság mindent megpróbált, de énekkart nem sikerült összeállítani, A gimnázium énekkarát is kérték, de az igazgatóság oly rendeletet mutatott fel, mely megtiltja a diákoknak az intézetén kívüli működést. Így áll a dolog, amit ilyen formán az „Alsófehér“ is szives lesz elismerni.

— **A háborus készülődések** némely ipari és kereskedelmi ágazatnak hasznára vannak, mert forgalmukat emelik. Az egyenruha-szabók és katonai felszerelésekkel kereskedő czégek annyira tul vannak halmozva munkával, hogy alig győzik a megrendelések fogadtatását. A kötszergyárosoknak is bőségesen juttatott a

👉 Legolcsóbb butor bevásárlási forrás! 👉

Székely és Réti butorgyára

■ MAROSVÁSÁRHELY, FŐTÉR 47. SZ. ■

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butorüzletünket, mely Erdély legszebb látványosság, egy nagyobbszabásu asztalos műhellyel bővítettük ki és elvállalunk **háló, ebédlő, szalon- és uriszoba, szálloda és fürdő berendezések** készítését a legutányosabb arak mellett. Óriási választék vas- és rézbutorokban. Szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítőkbén, **gyermekkocsik** és gyermekszékekben. **Saját elsőrangú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angol bőrmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. **Angol bőrganitúrák 360 K. tól kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívásra minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény fölvelele végett. — Kerjük a n. é. közönség szives támogatását és vagyunk kiváló tisztelettel

Székely és Réti, butorgyárosok.

hadvezetőség megrendeléseket. Némely czégnél a megrendelt mennyiségek egyelőre nem nagyobbak ugyan a szokottnál, de gyors szállítást követelnek és elszállítás után újabb megbízások várhatók. Számos élelmiszer forgalma is emelkedett, és minden élelmi cikk megdrágult. A textilipar némely ága azonban határozottan szenved a háborús hírek hatása alatt, mert a vevők tartózkodóbbak.

— **A gyulafehérvári munkásgimnázium** e hó 26-án (pénteken) este 8 órakor az állami elemi iskolában befejező előadást tartott vetített képekkel, az 1848—49. önvédelmi harcunkról.

— **Sok uri embernek** föltűnik, hogy az Andrénny pezgőnek nem sárga, hanem ugynevezett „champagne“-i színe van. A szép világos szín annak bizonyítéka, hogy az Andrénny pezgőhöz csak fűrtőnként megválogatott tiszta hegyi fajborokat használnak. Ez a körülmény adja meg az Andrénny pezgőnek a kellemes, zamatos ízt, remek illatot.

— **Ujfalussy József dr.** apátkanonok hagyatékából a rokonok 100 koronát küldöttek a városi szegények részére, mely összeg közöttük kiosztott.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Az ipartestület e hó 28-án d. u. 3 órakor fogja évi rendes közgyűlését megtartani a városi tanácsház nagytermében. A közgyűlésre felhívjuk az iparosok figyelmét.

— **Érettségizendők figyelmébe.** Az 1908—9. év végén Gyulafehérvárt tartandó érettségi vizsgálatra jelentkezni lehet az igazgatónál április hó 1-től 15-ig. A jelentkezés alkalmával minden tanuló köteles születési bizonyítványát, valamint összes középiskolai tanulmányairól nyert bizonyítványát felmutatni. Jelentkezéskor fizetendő 20 korona díj, magántanuló ennek kétszeresét fizeti; azonkívül kivétel nélkül 1—1 kor. bélyegilletéket fizetnek. Az igazgatóság.

— **Katonai fogyasztási szövetkezet.** Nem elég, hogy különféle tisztviselői szövetkezetek boldogítani akarják a tisztviselőket, a keresztény fogyasztási szövetkezetek pedig a jámbor hívőket: legújabbán már a katonák is beálltak kereskedőknek és katonai fogyasztási raktárakat kreálnak. Ilyen nem rég Besztercebányán létesült, ahol az ottani 16. honvéd gyalogezred fogyasztási szövetkezetet állított fel — még pedig a magy. kir. honvédelmi miniszterium engedélyével — melyből nemcsak a legénység nyer ellátást, de a városban állomásozó tisztikar családjai is. Ez ellen természetesen a kereskedők és iparosok, de a város közönsége is állást foglalt s úgy a városi közgyűlés, mint a kereskedelmi és iparkamara felírt a kereskedelmi miniszterhez, illetve a képviselőházhoz, ezen anomália megszüntetése végett. A kereskedelmi és iparkamara ez uttal a többi kamarákat is felhívja, hogy az ügyet szemmel tartsák s ha kerületükben hasonlót tapasztalnak, hasonlóké járjanak el.

— **Ifjúsági Lapok.** A magyar tanuló ifjúságnak ezen egyedüli, irodalmi színvonalon álló lapja ezúttal is rendkívül érdekes, bő tartalommal jelent meg. Balla Miklós, a Petőfi társaság tagja, gyönyörű verset írt Kossuthról. Kosztolányi Dezső, az ismert író és költő ragyogó fantáziával megírt novellája az ifjú lelkeket magával ragadta. Szádeczky Lajos, nagynevű történetírónk nyomán közli a mádéfalvi veszedelem hiteles történetét. Igen tanulságos Sven Hedin tibeti utazásának ismertetése. A sakkrovatot a magyar sakk atyamestere, Maróczy Géza vezeti; a sportrovatot kiváló sportemberünk, Vámos Soma szerkeszti. Állandó rovatai mind az ifjúság lelki világának megfelelő, érdekes és tanulságos tartalmuak; ilyenek a Bélyeggyűjtő, Az iskola világából, Irodalom, művészet, Fejtörő, Levelesláda (szerkesztői üzenetek.) Irodalmi és közügyességi pályázata munkára, nemes versenyre ösztönzi tanuló ifjúságunkat. A szerkesztőség valóban kulturális célokat szolgál, amidőn fáradságot és költséget nem kímélve, ifjúságunknak izlését nemesíti s a káros ponyvairodalmi művek helyett szellemi képességüknek megfelelő lapot ad diákjaink kezébe. A havonként háromszor megjelenő Ifjúsági Lapok előfizetési ára csodálatosan csekély (negyedévre 1 kor. 20 fill., félévre 2 kor. 40 fill., egész évre 4 kor. 80 fill.) Egyes szám ára 12 fill. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, V., Nádor utca 16. szám.

„BITUMINA“

„BITUMINÁVAL“ fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

„BITUMINA“ RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére: KOHN ADOLF fakereskedésében Gyulafehérvár.

— **Tavaszi vásár Budapesten.** A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdeklődők tudomására hozza, hogy a fővárosi kereskedők egyesülete folyó évi április hó 2-ika és 6-ika között Budapesten a Városligeti Iparcsarnok helyiségeiben az idén negyedszer rendezi ugynevezett tavaszi vásárát. Ennek a vásárnak az a célja, hogy a lipesei világhírű vásárhoz hasonlóan az ipar új termékeit és mintáit, valamint sauszecnikkeit egy helyen összegyűjtve szinte költség nélkül mutassa be és ajánlja vételre a magyar közvetítő kereskedelemnek. A tavaszi vásár iránti érdeklődőknek egyszerű levelezőlapon való kérésre a vásár vezetősége (Budapest, IV. Ferenciek tere 9. sz.) készséggel bocsátja rendelkezésre a vásár prospectusát. Tekintettel arra, hogy nincs olcsóbb és jobb reklámeszköze a magyar iparosnak, mint a tavaszi vásár, kívánatos lenne, hogy azon iparosaink minél számosabban vennének részt.

— **Szőlőtermelőknek** a „Milleniumtelep“ Nagy-ősz, Torontál megye, fajtisza szőlőoltványai, mivel egészséges, megbízható szőlőt eredményeznek. Magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Angol=kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer-védjegyét — a használat — kérjük figyelembe venni.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époló rózsás és viruló arczsinat kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a SCOTT-féle Emulsió használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Eladó ház.

Gyulafehérvárt a Szent Imre-utca 10. számú ujonnan épült házastelek, mely áll két lakásból 4 szobával és a szükséges mellékhelyiségekkel, szabad kézből örök áron eladó. — — Értekezhetni a

„Gyulafehérvári Hírlap“ kiadóhivatalában.

Nyilttér.

Menyasszonyi selyem 1 Kor. 35 fillértől méterenkint minden színben, bérmentve és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával. Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont.

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt Caspari Frigyes és Tsai Medgyes, (Nagyköllömege)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai czikkeiket, u. m. magonc, kömög és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepreket, díszcserjéket, gyümölcsfa vadonczokat, sövénynek valót, tűlevelű fákat, rózsákat stb. stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

Lakás.

A csűrök utcában lévő 6. számú házban egy 2 szobás utcza lakás konyhával és hozzátartozóval havi 12 frtért azonnal bérbe adatik.

Értesítés **Lében Pál** élelm. tiszt címére Szegedre.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

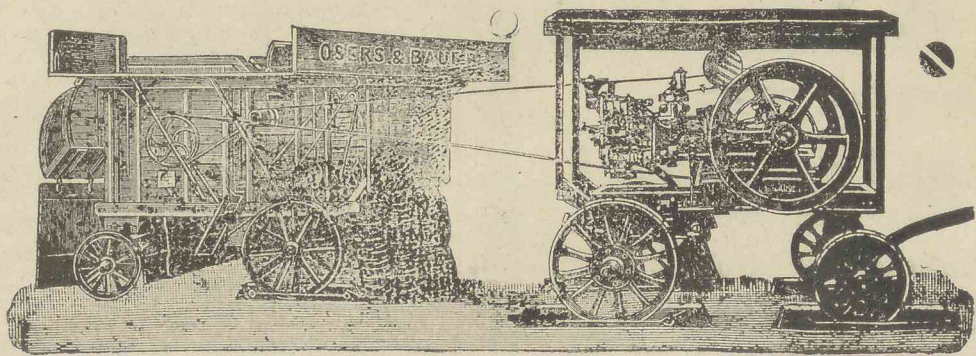
Brassó: Láng és Theil.
Medgyes: Gróf Frigyes.
N.-Szeben: Limmermann J.

Szászrégen: C. Traugott Koseh.
Szászsebes: Baumann József.
Sz.-Keresztur: Lengyel és T. utóda.

Szt.-Agotha: Gumve Testvérek.
Szerdahely: Glatz András.
Ujgyház: Buchholzer György.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83/a.
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lóerőnként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schloszer János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplőszerelevény, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajdonos Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajdonos Mócs, Kolozsmegye HP. 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

DOBROWSZKI KÁROLY

kályhakészítő, cserépkályha raktára

GYULAFEHÉRVÁRT.

Raktár: Nagyszebenben Jickeli F. Károlynál. Állandó nagy raktár.

Tűzmentes, divatos stílusban készítenek cserépkályhákat, szabadalmazott

Patent Fűtő Multiplikátor gyors melegadás

a legszebb színekben, u. m. barna, zöld, elefántesont, fehér, samoa, drapp, borszöld, almazöld, víz zöld, égbé, világosbarna, gesztenyebarna, majolika stb. Fürdőkád burkolatok, Fayenc porcellán lemezekből, porcellán takaréktűzhely fehér és kék színben. Régi kályhák javítását és átrakását elvállalom 2-3 évi jótállás mellett.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Kiváló tisztelettel

Dobrowszky Károly.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvgyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája! csakhamar meggyógyított

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszertárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszertárakban.

Legnépszerűbb kerékpár. = Legnépszerűbb kerékpár.

Helical-Premier

Minden egyes általunk szállított kerékpár

elsőrendű mester-

mű, a legbiztosabb szerkezetű és legfinomabb kiállításban könnyű menetűek.

Egyesébe vagyunk a mi **Conventry-** és **Doos-**műveinkkel.

A legnagyobb kerékpár-gyárak a Világon!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Premierwerke Eger = Csehország.

Köhögés, rekedtség s hurut ellen nincs jobb a

Réthy féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk, és határozottan RÉTHY félélet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

**** Csak RÉTHY-félélet fogadjunk el! ****

ELADÓ

sarju, zabos-bükköny, kóré és buzaszalma.

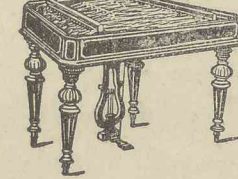
Kapható:

Zsigmond Richárdnál Algyógyon.

CZIMBALMOK.

Hangfokozó pianó-pedálu czimbalmok a jelenkor legtökéletesebb czimbalmái.

Leírást és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek a feltalálók és egyedüli készítőik

KOMÁROMI M. ÉS TÁRSAI első magyarországi magy. kir. szab. hangfokozó és pianó-pedálu czimbalomgyár Nagy-maros-Visegrád. Levélcím: NAGYMAROS (Hontmegye:)

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

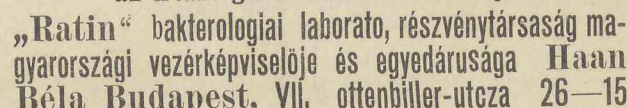
PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.

férfi és gyermek ruha nagy áruháza **GYULAFEHÉRVÁRT.**
Hunyady-tér 9. (Zárd. szemben.)

Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

Dr. Keith Ferenczel, lakik Székelyudvarhelyen.

Mindenütt kapható !

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.

Dr Richter gyógyszerháza az „**Arany oroslánhoz**“,
 ágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Kapható: **VLÁD VIRGIL** gyógyszerteráiban
Gyulafehérvárt.

**Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.**

Szigyártó Nagy Mihály
FELSŐSEGESD, Somogy megye.

1000
waggon.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.